

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
ÜNİVERSİTE SEÇMELİ VE ORTAK ZORUNLU DERSLER
UYGULAMA ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1– (1) Bu uygulama esaslarının amacı, Atatürk Üniversitesi bünyesinde yer alan ön lisans ve lisans programlarında okutulacak Üniversite Seçmeli Dersler ile Ortak Zorunlu derslere ilişkin uyulması gereken usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2– (1) Bu uygulama esasları, Atatürk Üniversitesi bünyesinde yer alan ön lisans ve lisans programlarında okutulacak Üniversite Seçmeli dersler ile Ortak Zorunlu derslere ilişkin uyulması gereken usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3– (1) Bu uygulama esasları; 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Atatürk Üniversitesi Ön Lisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
 - b) Birim: Üniversiteye bağlı fakülte, konservatuar, yüksekokul ve meslek yüksekokulunu,
 - c) Komisyon: Atatürk Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim Komisyonunu,⁽³⁾
 - ç) Ortak Zorunlu Ders (OZD): 2547 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde belirtilen Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi, Türk dili ve yabancı dil ile 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa göre iş güvenliği uzmanı olabilecek mezunları yetiştiren fakültelerde iş sağlığı ve güvenliği derslerini,
 - d) Rektör: Atatürk Üniversitesi Rektörünü,
 - e) Üniversite Seçmeli Ders (ÜSD): Öğrencilerin ilgi ve yetkinliklerine uygun nitelik ve çeşitlilikte; tarih, kültür, sanat, millî ve mânevî değerler eğitimi ile spor, sağlık ve topluma hizmet uygulamaları; kişisel gelişimi destekleyen, çevre bilinci ve temel/uygulamalı bilimlerdeki yeterlilikleri geliştiren derslerini,
 - f) Üniversite: Atatürk Üniversitesini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Komisyon

Komisyon

MADDE 5– (1) Komisyon, ön lisans ve lisans programlarında yer alan ÜSD ile OZD'lerin Üniversite genelinde yürütülmesine yönelik koordinasyonu sağlar.

(2) Komisyonun sekreteryası Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı tarafından yürütülür.⁽³⁾

(3) Komisyon, ÜSD'ler ile OZD'lerin açılması, kontenjanların belirlenmesi, şubelere bölünmesi, ikinci öğretim gruplarının açılması, derslerin yapılacağı gün ve mekânların belirlenmesi gibi konuları koordine eder.

(4) Komisyon, önerilen ÜSD'lerin ön değerlendirilmesini yapar, dersin içerik ve format yönünden uygun olup olmadığını inceler ve açılması uygun görülen ÜSD'leri belirler.

(5) Komisyon, her eğitim – öğretim yarıyılı için yeterli sayı ve türde ÜSD açılması faaliyetini yürütür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Üniversite Seçmeli Dersler

Genel ilkeler

MADDE 6 – (1) ÜSD'ler, genel kültür, sanat, spor, sağlık, bilim, etik, toplumsal katkı gibi alanlarda genel bilgi ve/veya beceri kazandırmayı amaçlar.

(2) Birimler ÜSD'leri önerirken, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma için Küresel Amaçlar (SDG)'dan sağlıklı bireyler, nitelikli eğitim, erişilebilir ve temiz enerji, karasal yaşam ile amaçlar için ortaklıklar olarak önceliklendirilen alanları dikkate alır.⁽³⁾

(3) ÜSD'lerinin erişim kolaylığı sağlanması açısından uzaktan eğitim yoluyla verilecek şekilde planlanması ve yürütülmesi esastır. Ancak yüz yüze uygulama gerektiren sanat, spor vb. beceri geliştirmeye yönelik dersler yüz yüze olacak şekilde planlanabilir.⁽³⁾

(4) ÜSD'ler, öğretim planlarında, ön lisans programları için en az 6, en fazla 12 AKTS, süresi 4 yıl olan lisans programları için en az 12, en fazla 24 AKTS, süresi 4 yıldan fazla olan programlar için ise en az 15 en fazla 30 AKTS olarak yer alır.

(5) Her birim bünyesindeki program içeriğiyle uyumlu olacak şekilde ÜSD havuzuna program düzeyinde katkı sunar.

(6) Bir ÜSD, farklı sınıflarda ön lisans ve lisans eğitimi gören öğrenciler tarafından alınabilir. Öğretim dili yabancı dil olan programlara kayıtlı olan öğrenciler Üniversite Seçmeli Dersleri öğretim dili Türkçe olan programlardan alabilirler.²

(7) ÜSD'ler, birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü veya beşinci sınıfların öğretim planlarının güz veya bahar yarıyıllarında yer alabilir.

(8) ÜSD'in idari sorumluluğu ilgili birime aittir. Ders görevlendirmeleri ÜSD teklifinde bulunan birim tarafından yapılır ve ders ücreti dersin açıldığı birim tarafından ödenir.⁽³⁾

Dersler

MADDE 7 – (1) Bir sonraki eğitim-öğretim yılında açılması ve yürütülmesi birim akademik kurulu tarafından uygun görülen 2 kredi ve 3 AKTS değerine sahip ÜSD'ler, ders bilgi paketi ile birlikte en geç Temmuz ayının son iş gününe kadar Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı aracılığı ile komisyona önerilir. Önerilen bu derslerin yürütüleceği dönemlerde (güz, bahar ya da güz&bahar) birimlerin teklifi üzerine Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı tarafından işlem yapılır. Araştırma ve uygulama merkezleri kendi faaliyet alanlarına uygun olacak şekilde ÜSD tekliflerini ilgili akademik program (bölüm/anabilim dalı) aracılığıyla yapabilir.⁽³⁾

(2) ÜSD'ler teklif edilirken derse ait içerik (ders izlencesi / ders bilgi paketi), dersi okutacak öğretim elemanı/elemanları, dersin işleneceği gün ve saat bilgisi ile birlikte teklif edilmelidir. Yüz yüze yürütülecek olan ÜSD'ler için gerekli derslik planlaması dersi teklif eden birim tarafından yapılır.

(3) ÜSD, talep edilmesi halinde her yarıyıl açılabilir.

(4) Uzaktan eğitimle yürütülecek ÜSD'ler için kontenjanlar, açılan ders ile dersi alacak öğrenci sayısı göz önünde bulundurularak, 150'yi geçmeyecek şekilde, Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı tarafından, yüz yüze yapılacak ÜSD için ise kontenjanlar dersi teklif eden birim tarafından belirlenir.⁽³⁾

(5) Açılan ÜSD'lerin yürütülebilmesi için asgari 10 öğrencinin kayıt olması zorunludur. Yeterli öğrenci sayısı sağlanamayan dersler; ders ekle/bırak haftasının başında kapatılır, ders ekle/bırak haftasında kontenjan dâhilinde açılmış derslere ders kaydı yapılır. Ekle-bırak haftasında derse kayıtlı öğrenci sayısı 10 olan ÜSD ler bırakılamaz; derste ki öğrenci sayısı 10'dan fazla ise bırakılabilir.⁽³⁾

(6) Öğrenciler, kayıtlı olduğu programın öğretim planında yer alan bir dersi, ÜSD olarak alamazlar.⁽³⁾

(7) Öğrenciler, akademik takvimde belirlenen ders kayıt tarihleri içerisinde; ÜSD'lerden seçim yapar.

(8) Aldığı ÜSD'den başarısız olan bir öğrenci başarısız olduğu dersin yarıyılında (güz veya bahar) açılan farklı bir ÜSD'ye kayıt yaptırabilir.

(9) Üniversite bünyesinde yürütülmekte olan II. Öğretim programlarının kapatılması nedeniyle bu programlarda yeterli sayıda ÜSD açılmaması halinde, bu programlarda öğrenim görmekte olan öğrenciler, gündüz programlarında açılan ÜSD'lere kayıt yaptırabilirler.⁽³⁾

(10) ÜSD'lerin haftalık ders programları (gün ve saatleri) öğrenci ders kaydı yaptıktan sonra değiştirilemez, sınavları da Rektörlük tarafından belirlenen belirtilen tarih ve saat dışında yapılamaz.⁽³⁾

Değerlendirme

MADDE 8 – (1) ÜSD sınavları yüz yüze yapılır.⁽³⁾

(2) ÜSD'lerin değerlendirme işlemleri Atatürk Üniversitesi Başarı Değerlendirme Sistemleri Uygulama Esasları'na göre öğrencinin kayıtlı bulunduğu birimin başarı notu hesaplanmasına esas değerlere bağlı olarak² yapılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ortak Zorunlu Dersler

Genel ilkeler

MADDE 9– (1) OZD'ler ile ilgili iş ve işlemler Açık ve Uzaktan Öğretim Fakültesi⁽¹⁾ tarafından Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Yabancı Diller Yüksekokulu, Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi ve İş Sağlığı ve İş Güvenliği Uygulama ve Araştırma Merkezi ile iş birliği içerisinde gerçekleştirilir.

(2) OZD'ler uzaktan eğitim yöntemiyle yürütülür.

(3) OZD'lerden Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk Dili ve Yabancı Dil dersleri, ön lisans programlarının ilk iki yarıyılında, lisans programlarında ilk dört yarıyılında, İş Sağlığı ve güvenliği dersi ise staj dersinin bulunduğu yarıyıldan önceki yarıyıllarda olacak şekilde öğretim planlarında yer verilir.⁽³⁾

(4) OZD'lerin idari sorumluluğu birinci fıkrada yer alan OZD birimine aittir. Ders görevlendirmeleri OZD teklifinde bulunan birim tarafından yapılır ve ders ücreti dersin açıldığı birim tarafından ödenir.⁽³⁾

Dersler

MADDE 10– (1) OZD'lerin açılması, kontenjanların belirlenmesi, şubelere bölünmesi, ikinci öğretim gruplarının açılması, derslerin yapılacağı gün ve mekânların belirlenmesi gibi iş ve işlemler 9 uncu maddenin birinci fıkrasında yer alan birimler tarafından yapılır.

Değerlendirme

MADDE 11 – (1) OZD'lerin değerlendirme işlemleri Atatürk Üniversitesi Başarı Değerlendirme Sistemleri Uygulama Esasları'na göre yapılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 12 – (1) Bu uygulama esaslarında hüküm bulunmayan hallerde, ilgili diğer mevzuat hükümleri ile Senato kararları uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 1

(1) Öğretim planlarında ÜSD yer almayan 2021-2022 eğitim yılı öncesi kayıtlı öğrenciler de talep etmeleri durumunda mevcut seçmeli derslerinin yerine ÜSD derslerinden ilgili birim tarafından intibak yapılması şartıyla ÜSD alabilirler.

Yürürlük

MADDE 13 – (1) Bu uygulama esasları 2021-2022 eğitim-öğretim yılından itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14– (1) Bu uygulama esasları hükümlerini Rektör yürütür.

Değişiklik

(1) Üniversite Senatosunun 01.04.2022 tarihli kararı.

(2) Üniversite Senatosunun 19.01.2024 tarihli kararı.

(3) Üniversite Senatosunun 02.07.2026 tarihli kararı.